

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/78/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4111203858
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4111203858.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci žalobcu: GENARO INVESTMENTS LIMITED, 229 Arch. Makariou III Ave, Meliza Court, 4 th Floor, 3105 Limassol, Cyprus, IČ: HE 128109, zastúpeného: Bukovinský & Chlipala, s.r.o., so sídlom Svätoplukova 30, 821 08 Bratislava, IČO: 35 918 098, proti žalovanej: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o zaplatenie sumy 2 849 027,68 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 15. januára 2020 č.k. 19C/45/2011-555, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Vo vyššie uvedenej právnej veci sa žalobca, po čiastočnom späťvzátí a pripustení zmeny žaloby, domáhal voči žalovanej náhrady škody vo výške 2 849 027,68 eura, úroku z omeškania vo výške 18 % ročne zo sumy 2 220 699,73 eura od 02.02.1999 do zaplatenia a náhrady trov konania. Súd prvej inštancie vo veci po prvý krát rozhodol rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 22. novembra 2017 č.k. 19C/45/2011-459, v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 31. januára 2018 č.k. 19C/45/2011-471, ktorým žalobu zamietol a konanie v časti o zaplatenie sumy 58 394,74 eura zastavil. Na odvolanie žalobcu odvolací súd uznesením zo dňa 15. apríla 2019 č.k. 25Co/104/2018-500 rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vyslovil záväzný právny názor, podľa ktorého uplatnený nárok žalobcu premlčaný nie je. Žalobca sa o škode kvalifikovane dozvedel až na základe rozvrhového uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14.05.2010 č.k. 25 - 24K 87/99-612, právoplatného dňa 22.06.2010, trojročná subjektívna premlčacia doba mu začala plynúť dňa 23.06.2010. Keďže žaloba podaná na súd dňa 11.02.2011, bola podaná pred uplynutím trojročnej premlčacej doby.

2.1. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom žalobu zamietol. Žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Štátu priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 1, 2, § 2, § 4 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, § 11, § 18 ods. 1, 2, § 22 ods. 1, 2, 3 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v znení účinnom od 01.07.1990 do 30.06.2004, § 151d ods.

2 Občianskeho zákonníka, § 34, § 5 ods. 2, § 36 ods. 1, 2, § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam.

2.2. K námietke premlčania vznesenej žalovanou poukázal na uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 15. apríla 2019 č.k. 25Co/104/2018-500, v zmysle ktorého je nárok žalobcu uplatnený včas, preto ustálil, že nárok žalobcu nie je premlčaný. Ďalej konštatoval, že procesná podmienka, ktorou je predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom podľa § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., bola splnená, keďže medzi stranami nebolo sporné, že uplatnený nárok bol predbežne prerokovaný pred príslušným orgánom - žalovanou, ktorá uplatnený nárok neuznala, preto je žalobca oprávnený domáhať sa priznania náhrady škody na súde.

2.3. Pri nároku na náhradu škody uplatňovaného titulom nezákonného rozhodnutia sa zaoberal základným predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu, ktorým je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Zistil, že sporné rozhodnutie Okresného súdu Nitra č.k. 28Cb/119/98-280 zo dňa 20.11.1998 nenadobudlo právoplatnosť, keďže bolo na základe odvolania podaného právny predchodcom žalobcu zmenené. Právny predchodca žalobcu tak docielil zmenu sporného rozhodnutia na základe riadneho opravného prostriedku (podaného odvolania), o ktorom rozhodol odvolací súd, ktorý mal na prejednávanú vec iný právny názor ako súd prvej inštancie. Keďže nemal preukázané zrušenie právoplatného rozhodnutia súdu pre jeho nezákonnosť, konštatoval, že nebol naplnený predpoklad zodpovednosti za škodu podľa § 1 a nasl. zákona č. 58/1969 Zb., ktorým je existencia nezákonného rozhodnutia.

2.4 Ďalej súd prvej inštancie posudzoval, či postup súdu, ktorý vyznačil právoplatnosť na rozhodnutí, hoci v skutočnosti právoplatné nebolo, možno považovať za nesprávny úradný postup podľa zákona č. 58/1969 Zb. Poukázal, že v čase vyznačenia právoplatnosti na rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 28Cb/119/98-280 bolo vyznačovanie doložiek právoplatnosti na súdnych rozhodnutiach upravené v § 23 vyhlášky č. 66/1992 Zb. o Spravovacom poriadku pre okresné a krajské súdy. Podľa prvej vety uvedeného zákonného ustanovenia, len čo sudca alebo pracovník poverený úkonom podľa § 6 zistí, že rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, zaznamená to na vyhotovenom rozhodnutí založenom v spise s uvedením dňa, keď nastala právoplatnosť, a pripojí svoj čitateľný podpis a dátum vyznačenia. Zo spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 28Cb/119/98 zistil, že v čase, kedy bola na rozsudku vyznačená právoplatnosť, v tomto súdnom spise nebolo odvolanie založené. Pracovník súdu vzhľadom k absencii odvolania v súdnom spise mal za to, že rozsudok nadobudol právoplatnosť a na základe tohto zistenia potom vyznačil jeho právoplatnosť. Uvedené by mohlo evokovať záver, že pracovník súdu konal správne, keď doložku právoplatnosti na rozhodnutí vyznačil. Tento právny záver však z hľadiska ochrany práv odvolateľa určite neobstojí. Z knihy prijatej pošty Okresného súdu Nitra bolo preukázané, že zásielky zaslané právny predchodcom žalobcu prevzal dňa 07.01.1999 pod poradovými číslami 43 a 44. Preto pokiaľ nezabezpečil, aby sa obsah doručenej zásielky (odvolanie) dostal do spisu sp.zn. 28Cb/119/98 a toto sa dalo do pozornosti osobe vyznačujúcej právoplatnosť rozhodnutia, je možné konštatovať, že pochybil. Súd prvej inštancie vyslovil názor, podľa ktorého nemôže byť na ťarchu odvolateľa, ktorý riadne a včas podá a doručí odvolanie, ale súd na toto odvolanie neprihliadne (resp. sa ním zaoberá neskoro) preto, že ho v čase vyznačovania doložky právoplatnosti nemá založené v konkrétnom spise. Postup Okresného súdu Nitra, ktorý na rozhodnutí, voči ktorému bolo podané a súdu i doručené odvolanie, vyznačil doložku právoplatnosti, považoval za nesprávny, preto mal preukázané splnenie prvého predpokladu vzniku zodpovednosti za škodu, ktorým je existencia neprávneho úradného postupu.

2.5. Konštatoval, že ďalším zákonným predpokladom zodpovednosti za škodu je vznik škody, ako ujmy, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napravitelná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Pretože zákon č. 58/1969 Zb. bližšie nedefinuje pojem škody a ani neupravuje rozsah jej náhrady, aplikoval príslušné ustanovenia všeobecnej úpravy (§ 442 Občianskeho zákonníka), podľa ktorého sa uhrádza skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Na základe zistených skutkových okolností pripustil, že žalobcovi, resp. jeho právny predchodcovi, vznikla škoda tým, že nedosiahol uspokojenie svojej pohľadávky voči spoločnosti NITRAFROST, a.s., v plnej výške. Súd prvej inštancie však uviedol, že žalobca presne nevyčíslil výšku škody, keďže na pojednávaní dňa 15.01.2020 jeho právny zástupca uviedol, že škoda vznikla, keďže mal voči spoločnosti NITRAFROST, a.s., pohľadávku vo výške istiny 68 660 000 Sk, pričom obdržal od dlžníka len plnenie vo výške 28 811,26 eura, teda škoda predstavuje rozdiel medzi týmito dvoma sumami. Teda presne nevymedzil, akú sumu vlastne od žalovanej požaduje, a v prípade, že žiada sumu nižšiu ako je suma, ktorá po čiastočnom zastavení konania zostala predmetom tohto konania (2 790 632,94 eura), neučinil žiadny procesný úkon v súvislosti s rozdielom uvedených súm.

2.6. Nakoniec súd prvej inštancie pristúpil k skúmaniu posledného zákonného zodpovednostného predpokladu, ktorým je existencia príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Konštatoval, že o vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, t.j. ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorom platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nevznikla by ani škoda. Z hľadiska príčinnej súvislosti v danom prípade bolo preto významné, či nesprávny úradný postup súdu spočívajúci vo vyznačení doložky právoplatnosti na rozhodnutí, ktoré de facto právoplatné nebolo, bolo podstatnou a rozhodujúcou príčinou toho, že sa pohľadávka žalobcu (jeho právneho predchodcu) neuspokojila z majetku dlžníka spoločnosti NITRAFROST, a.s. Uviedol, že hodnovernosť údajov katastra je konštituovaná ako vyvrátená právna domnienka, čo znamená, že údaje zapísané v katastri nehnuteľnosti sa považujú za správne a pravdivé, pokiaľ nie je preukázaný opak. V prípade, ak konajúci správny orgán rozhodol o výmaze záložného práva z listov vlastníctva, toto ešte neznamenalo, že záložné právo v skutočnosti zaniklo. Pokiaľ mal právny predchodca žalobcu vedomosť o tom, že záložné právo ako ťarcha zaťažujúca nehnuteľnosti bolo z listov vlastníctva nesprávne vymazané, mal k dispozícii dostupné právne prostriedky, ktorými sa mohol domáhať určenia, že záložné právo v skutočnosti nezaniklo a trvá a on ako záložný veriteľ sa mohol za splnenia zákonom stanovených podmienok domáhať uspokojenia z predmetu záložného práva. Zo skutkových okolností prejednávaného sporu je zrejmé, že právny predchodca žalobcu musel mať vedomosť o tom, že nemohlo dôjsť k zániku záložného práva z dôvodu, že rozhodnutie (rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 28Cb/119/98-280) nemohlo nadobudnúť právoplatnosť. Vedel totiž o jednotlivých procesných úkonoch súdu v danom konaní, mal vedomosť o tom, že súd dňa 20.11.1998 vo veci rozhodol, rozsudok súdu mu bol doručený a podal voči nemu v zákonnej lehote odvolanie. S poukazom na tieto skutočnosti preto právny predchodca žalobcu musel vedieť, že rozhodnutie právoplatnosť nenadobudlo a aj za situácie, že Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor, rozhodol o výmaze záložného práva, musel vedieť, že záložné právo naďalej existuje. Právny predchodca žalobcu mal teda vedomosť o tom, že záložné právo zriadené v jeho prospech bolo z listov vlastníctva vymazané, hoci vymazané nemalo byť. Napriek vedomosti o uvedenej skutočnosti sa nepokúsil účinným spôsobom uvedený stav zvrátiť. Hoci inicioval viacero súdnych konaní (podal návrh na obnovu konania, návrh na vydanie predbežného opatrenia, podnet na podanie mimoriadneho dovolania, či sťažnosť), ani v jednom z uvedených konaní nebol úspešný a ani jedno z týchto konaní nevedlo k uspokojeniu jeho pohľadávky voči spoločnosti NITRAFROST, a.s., z predmetu zálohu. V tejto súvislosti súd prvej inštancie vyslovil názor, podľa ktorého právny predchodca žalobcu mal možnosť, aj napriek výmazu záložného práva z listov vlastníctva, domáhať sa uspokojenia z predmetu záložného práva, a v prípade jeho spornosti podať žalobu o určenie povinnosti strpieť výkon záložného práva. Konštatoval, že právny predchodca žalobcu mal túto možnosť aj za situácie, že predmet záložného práva, teda nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území K., zapísané v tom čase na LV č. XXXX a XXXX boli spoločníkom NITRAFROST, a.s., vložené do základného imania spoločnosti EISPRO, s.r.o., ako nepeňažný vklad. Pretože spoločnosť NITRAFROST, a.s., bola majoritným spoločníkom spoločnosti EISPRO, s.r.o., (obchodný podiel 99,95 %), je zrejmé, že spoločnosť EISPRO, s.r.o., musela mať vedomosť o záložnom práve. Okrem uvedeného prepojenia z výpisov z obchodného registra spoločností EISPRO, s.r.o., a NITRAFROST, a.s., mal súd prvej inštancie preukázané, že konateľom spoločnosti EISPRO, s.r.o., v období od 06.07.1999 do 13.05.2004 a zároveň jej spoločníkom v období od 26.02.1998 do 13.05.2004 bol Ing. Y. Y., ktorý bol v období od 29.09.1998 do 09.02.1999 členom dozornej rady spoločnosti NITRAFROST, a.s. Súd prvej inštancie tiež zistil, že ďalšia osoba a to Ing. I. P. bol od 26.02.1998 do 13.05.2004 spoločníkom spoločnosti EISPRO, s.r.o., a tento bol zároveň v období 29.09.1998 do 09.02.1999 členom predstavenstva obchodnej spoločnosti NITRAFROST, a.s. Z uvedených informácií je už na prvý pohľad zrejmé personálne prepojenie spoločností EISPRO, s.r.o., a NITRAFROST, a.s. Súd prvej inštancie sa domnieval, že pokiaľ vo vlastníckych a riadiacich štruktúrach týchto spoločností figurovali rovnaké osoby, o existencii záložného práva právneho predchodcu žalobcu k nehnuteľnostiam vo vlastníctve spoločnosti NITRAFROST, a.s., musela mať vedomosť i spoločnosť EISPRO, s.r.o. Za uvedenej situácie neprichádza do úvahy dobromyseľnosť spoločnosti EISPRO, s.r.o., vo vzťahu k nadobúdanému nepeňažnému vkladu do jej základného imania. Záložné právo preto aj napriek jeho výmazu nezaniklo, naďalej existovalo a právny predchodca žalobcu mal možnosť domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky z predmetu záložného práva. Otázka existencie záložného práva právneho predchodcu žalobcu nikdy nebola predmetom súdneho konania, pretože takéto konanie právny predchodca žalobcu nikdy neinicioval. Právny predchodca žalobcu tiež nepodal žiadny návrh, ktorým by sa priamo domáhal uspokojenia z predmetu záložného práva. Za situácie, kedy záložné právo nezaniklo a žalobca (resp. jeho právny predchodca) sa nedomáhal uspokojenia z predmetu záložného práva, pričom týmto mu vznikla škoda,

súd prvej inštancie konštatoval absenciu bezprostrednej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom súdu a vzniknutou škodou. Škoda, ktorej náhrady sa žalobca v tomto konaní domáha vznikla v dôsledku pasivity žalobcu a jeho právneho predchodcu, resp. toho, že títo zvolili nesprávne právne prostriedky ochrany svojich práv. Na základe uvedeného konštatoval, že posledný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, teda existencia príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, preukázaná nebola, preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

2.7. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. Priznal nárok na náhradu trov konania žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná (časť konania, v ktorej súd žalobu zamietol), zatiaľ čo žalobca žiaden materiálne merateľný úspech nedosiahol. Nárok na náhradu trov konania súd priznal žalovanej i v časti konania o zaplatenie sumy vo výške 58 394,74 eura, pretože mal za to, že zastavenie konania v tejto časti zavinil žalobca, keď z vykonaného dokazovania nemal preukázané, že k späťvzatiu žaloby a následnému zastaveniu konania došlo pre správanie žalovanej. Úspešnej žalovanej súd priznal i nárok na náhradu trov pôvodného odvolacieho konania. Pretože v konaní vznikli aj trovy štátu spočívajúce v zaplatení odmeny prekladateľke Mgr. S. Y. ml. (č.l. 226 a 332 spisu) z rozpočtových prostriedkov Okresného súdu Nitra, ktoré neboli pokryté zo zloženého preddavku, neúspešného žalobcu zaviazal tiež k náhrade trov štátu. Uviedol, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

3.1. Žalobca podal v zákonnej lehote odvolanie a navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a zaviazá žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 2 849 027,68 eura a úrok z omeškania vo výške 18 % ročne zo sumy 2 220 699,73 eura od 02.02.1999 do zaplatenia, a prizná žalobcovi voči žalovanej náhradu trov konania. Dôvodil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP).

3.2. K rozsahu náhrady škody uviedol, že v čase keď došlo k nesprávnemu úradnému postupu (vyznačenie právoplatnosti dňa 27.01.1999) bola hodnota jeho neuspokojenej pohľadávky podľa výpisu z bankových kníh IRB, a.s., z 01.02.1999 založenom v súdnom spise 2 849 027,68 eura (istina nesplateného úveru vrátane úroku z omeškania) a priložil výpis z bankovej knihy. Tvrdil, že táto skutočnosť nebola zo strany žalovanej nikdy rozporovaná. Dňa 22.02.1999 došlo k zvýšeniu základného imania spoločnosti EISPRO, s.r.o., a to nepeňažným vkladom spoločníka NITRAFROST, a.s., v hodnote 179 026 000, Sk. Nepeňažný vklad v celosti predstavoval pôvodne založený nehnuteľný a hnutel'ný majetok v prospech pohľadávky jeho právneho predchodcu a bol ocenený znaleckým posudkom, pričom vo vyjadrení v eurách hodnota nepeňažného vkladu predstavovala sumu 5 942 574 eura. Preto hodnota založeného majetku stanovená znaleckým posudkom bola dvakrát vyššia ako hodnota neuspokojenej pohľadávky v čase, kedy došlo k nesprávnemu úradnému postupu a výťažok z predaja založeného majetku by na uspokojenie jeho pohľadávky postačoval.

3.3. Namietal voči záveru súdu prvej inštancie, že neexistuje príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, ktorý považoval za arbitrárny, absolútne v rozpore so zisteným skutkovým stavom a doslova znásilnením použitých právnych noriem na prejednávanú vec. Tvrdil, že nebola splnená ani jedna zo zákonných podmienok nato, aby záložné právo pôsobilo voči nadobúdateľovi spoločnosti EISPRO, s.r.o. Tvrdil, že pri nepeňažnom vklade do základného imania sa neuzaviera žiadna zmluva, pričom Občiansky zákonník v § 151d ods. 2 jednoznačne hovorí o zmluvnom prevzatí veci. Navyše v čase realizácie nepeňažného vkladu do základného imania spoločnosti EISPRO, s.r.o., existoval právoplatný (aj keď nesprávny) rozsudok Okresného súdu Nitra, že záložné právo neexistuje, čiže ani podmienka existencie záložného práva nebola naplnená, pričom súčasne Okresný úrad L., katastrálny odbor, záložné právo vymazal. K podmienke pozitívnej vedomosti spoločnosti EISPRO, s.r.o., o existencii záložného práva, poukázal na skutočnosť, že spoločnosť NITRAFROST, a.s., žalovala jeho právneho predchodcu o neplatnosť úverovej zmluvy a záložných zmlúv, teda mala subjektívny právny názor, že záložné právo neexistuje. Keďže Okresný súd Nitra jej žalobe vyhovel, následne vyznačil na tomto rozsudku právoplatnosť a vykonateľnosť, a Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor záložné právo vymazal, považoval za absurdný názor súdu prvej inštancie, podľa ktorého mali osoby konajúce tak za spoločnosť NITRAFROST, a.s., ako aj EISPRO, s.r.o., vedieť, že záložné právo nezaniklo a teda pôsobí voči spoločnosti EISPRO, s.r.o. Vzhľadom na rozsudok Okresného súdu v Nitre sp.zn. 28Cb 119/98, ktorý v čase od 20.11.1998 až do jeho zrušenia Krajským súdom Nitra dňa 26.11.2009 bol právoplatný a určoval, neexistenciu záložného práva, namietal voči skutkovému zisteniu súdu prvej inštancie, podľa ktorého otázka existencie záložného práva jeho

právneho predchodcu predmetom súdneho konania nikdy nebola. Tvrdil, že nemal žiadnu zákonnú možnosť a účinný právny prostriedok domáhať sa v období od 20.11.1998 do 26.11.2009 určenia záložného práva resp. jeho výkonu okrem možnosti pokračovať v konaní vedenom na Okresnom súde v Nitre pod sp.zn. 28Cb 119/98 a následne v odvolacom konaní, čo aj urobil. Preto nie je možné pripisovať mu na ťarchu ďalšie zlyhanie súdov, keď Krajský súd v Nitre rozhodol o odvolaní až po 11 rokoch od jeho podania. Keďže existoval právoplatný rozsudok o neexistencii záložného práva v zmysle § 159 ods. 2 OSP bol jeho výrok záväzný pre účastníkov, teda aj pre jeho právneho predchodcu aj súdy a podľa § 159 ods. 3 OSP sa vec nemohla prejednávať znova. Podal však návrh na nariadenie predbežného opatrenia, podnet na podanie mimoriadneho dovolania, sťažnosť v zmysle § 17 zákona č. 80/1992 Zb., pričom všetky právne prostriedky boli neúspešné a nevedli k náprave. S poukazom na § 1 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. tvrdil, že zodpovednosť štátu je formulovaná ako objektívna zodpovednosť, pričom zákon vylučuje akékoľvek liberačné dôvody a namietal, že súd prvej inštancie túto zásadu zodpovednosti nezohľadnil. K tomu poukázal na uznesenie NR SR z 30. apríla 2013 sp.zn. 6 C do 103/2011, uznesenie NR SR z 20. marca 2012 sp.zn. 7 C do 27/2011, rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 29. apríla 2010 sp.zn. 1Co/46/2009.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že záznam v katastri nehnuteľností nemá konštitutívny, ale len deklaratórny účinok, a jeho výmaz z katastra nehnuteľností nemá vplyv na existenciu záložného práva (práva k nehnuteľnosti), ktoré naďalej existuje. Keďže je nepochybné, že právny predchodca žalobcu mal vedomosť o tom, že rozsudok Okresného súdu Nitra, č.k. 28Cb/119/98-280, na podklade ktorého došlo k výmazu záložného práva z katastra nehnuteľností, nenadobudol právoplatnosť, pretože proti nemu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie, mal vedomosť aj o tom, že záložné právo bolo z listov vlastníctva č. XXXX a XXXX vymazané nesprávne. Tomu záveru svedčia aj viaceré súdne konania, ktoré inicioval. S poukazom na § 59 Obchodného zákonníka v znení účinnom od 01.02.1998 do 30.06.1999 a na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Obo 125/2003 uviedla, že vloženie nepeňažného vkladu do spoločnosti sa uskutočňuje na základe dvojstranného právneho úkonu (zmluvy). To isté platí aj pri zvýšení základného imania spoločnosti nepeňažnými vkladmi, na ktoré je potrebná zmena spoločenskej zmluvy. Ďalej poukázala na výpisu obchodného registra spoločnosti EISPRO, s.r.o., podľa ktorého táto dňa 11.02.1999 zvýšila svoje základné imanie na základe Dodatku č. 3 zo dňa 11.02.1999 k spoločenskej zmluve zo dňa 17.12.1997. Predmetnou zmenou spoločenskej zmluvy prevzal na seba doterajší spoločník (NITRAFROST, a.s.) záväzok na nový vklad do spoločnosti, ktorý splatil formou nepeňažného vkladu (nehnuteľnosťami, na ktorých viazlo záložné právo) a následne spoločnosť EISPRO, s.r.o., nadobudla v súlade s § 60 ods. 1 Obchodného zákonníka vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, vrátane záložného práva k nim. Z uvedeného dôvodu považovala námietku žalobcu, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď pod zmluvné prevzatie veci zahrnul aj vklad nepeňažného majetku do základného imania spoločnosti EISPRO, s.r.o., za irelevantnú. Poukázala na § 151d ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 30.07.1997 do 10.10.1999 a tvrdila, že spoločnosť EISPRO, s.r.o., prevzala nehnuteľnosti, na ktorých viazlo záložné právo na základe zmluvy, pričom v čase jej uzavretia mala, resp. musela mať vedomosť o existencii predmetného záložného práva. Preto súd prvej inštancie v bode 57. a 58. napadnutého rozsudku dospel k správnym právnym záverom. Vzhľadom na uvedené považovala námietku žalobcu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď napriek tomu, že sa spoločnosť NITRAFROST, a.s., domáhala neplatnosti záložného práva, konštatoval, že otázka existencie záložného práva právneho predchodcu žalobcu predmetom súdneho konania nikdy nebola, za bezpredmetnú. Poukázala na skutočnosť, že po nesprávnom vyznačení právoplatnosti na rozsudku inicioval právny predchodca žalobcu viacero súdnych konaní (podal návrh na obnovu konania, návrh na vydanie predbežného opatrenia, podnet na podanie mimoriadneho dovolania či sťažnosť). Predmetné právne prostriedky však neboli spôsobilé vyvolať právnym predchodcom žalobcu očakávaný výsledok v zabránení prevodu nehnuteľností na spoločnosť EISPRO, s.r.o., k ochrane jeho možnosti realizovať záložné právo, resp. k uspokojeniu jeho pohľadávky voči spoločnosti NITRAFROST, a.s., či spoločnosti EISPRO, s.r.o., z predmetu záložného práva. Vyslovila názor, že právny predchodca žalobcu mal možnosť domáhať sa uspokojenia zabezpečenej pohľadávky z predmetu záložného práva a v prípade jeho spornosti podať žalobu na určenie povinnosti strpieť výkon záložného práva (buď proti spoločnosti NITRAFROST, a.s., alebo proti spoločnosti EISPRO, s.r.o.) s predbežnou otázkou, či záložné právo existuje alebo nie, na základe ustanovenia § 80 písm. c) OSP. Mal teda k dispozícii dostupné právne prostriedky, ktorými mohol dosiahnuť uspokojenie zabezpečenej pohľadávky z predmetu záložného práva. To, že právny predchodca žalobcu zvolil nesprávne právne prostriedky na ochranu svojho práva, vylučuje

existenciu priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti medzi žalobcom namietaným nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nitra a vznikom škody. Vzhľadom na uvedené považovala námietku žalobcu, že sa súd prvej inštancie dopustil nesprávneho právneho posúdenia veci, keď nerozlišoval medzi kauzálnym nexusom a spoluzavinením žalobcu na vzniku škody za neopodstatnenú. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP). Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z. a nadobudol účinnosť 01.07.2016, vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8.1. V danej veci sa žalobca domáhal, po čiastočnom späťvzátí a pripustení zmeny žaloby, domáhal voči žalovanej náhrady škody vo výške 2 849 027,68 eura, pozostávajúcej zo zostatku istiny úveru 2 220 699,73 eura a sankčných úrokov k 01.02.1999 vo výške 628.327,95 eura, úroku z omeškania vo výške 18 % ročne zo sumy 2.220.699,73 eura od 02.02.1999 do zaplatenia a náhrady trov konania. Tvrdil, že v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 28Cb/119/1998 bola na rozsudku (č.l. 280) vyznačená právoplatnosť, napriek tomu, že proti nemu bolo podané jeho právnym predchodcom odvolanie. V dôsledku toho došlo k výmazu záložného práva zriadeného v prospech jeho právneho predchodcu v katastri nehnuteľností, ktorému tým bolo znemožnené realizovať výkon záložného práva za účelom uspokojenia jeho pohľadávky zo zmluvy o úvere speňažením predmetných nehnuteľností. Na majetok dlžníka bol vyhlásený konkurz a podľa právoplatného rozvrhového uznesenia bol uspokojený iba v sume 28.811,26 eura.

8.2. Žalovaná tvrdila, že nie je preukázaná existencia škody, ako jeden z predpokladov práva na náhradu škody. Záložné právo existovalo, napriek tomu, že bolo vymazané z katastra nehnuteľností, ktorého údaje sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak. Preto žalobca mal možnosť podať žalobu o určenie povinnosti strpieť výkon záložného práva proti spoločnosti EISPRO, s.r.o., do ktorej boli nehnuteľnosti tvoriace predmet záložného práva vložené a v ktorej dlžník v čase vkladu nadobudol obchodný podiel vo výške 99,95 %. Žiadala žalobu zamietnuť. Neskôr poukázala na skutočnosť, že žalobca spája okamih vzniku škody s výmazom záložného práva, ktorý nastal pred 22.02.1999 a vzniesla námietku premlčania, nakoľko uplynula trojročná subjektívna aj desaťročná objektívna premlčacia doba.

8.3. Súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalovanej a štátu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, s tým, že o trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením. Na základe odvolania žalobcu je rozsudok súdu prvej inštancie predmetom skúmania odvolacím súdom.

9.1. Z obsahu spisu vyplýva, že Investičná a rozvojová banka, a.s., ako veriteľ (právny predchodca žalobcu) a spoločnosť NITRAFROST, a.s., ako dlžník, uzatvorili dňa 12.11.1996 zmluvu o úvere č. 300196076, predmetom ktorej bol záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi úver vo výške 68.660.000,- Sk (2.279,094,47 eura). Podľa dodatkov k zmluve sa dlžník zaviazal úver splatiť do 30.11.1997. Na zabezpečenie úveru bola dňa 12.11.1996 uzatvorená zmluva o záložnom práve na nehnuteľnosti registrovaná pod V 3083/96 k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území Y. T., zapísaným na LV č. XXXX a XXXX. Úver bol vyčerpaný dňa 31.12.1996. Dlžník vrátil veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky v sume 1.759.200,- Sk (58.394,74 eura).

9.2. Spoločnosť NITRAFROST, a.s., sa v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 28Cb/119/1998 domáhala proti Investičnej a rozvojovej banke, a.s., určenia neplatnosti zmluvy o úvere aj zmluvy o záložnom práve na nehnuteľnosti, zmluvy o zriadení záložného práva na hnutelné veci a osvedčenia obsiahnutého v notárskej zápisnici č. N 247/96, NZ/257/96 zo dňa 18.11.1996. Rozsudkom zo dňa 20. novembra 1998 č.k. 28Cb/119/98-280 súd žalobe vyhovel a dňom 08.01.1999 vyznačil na rozsudku právoplatnosť. V čase vyznačenia právoplatnosti (12.01.1999) sa v spise odvolanie

nenachádzalo. Zároveň bolo rozhodnutie s doložkou právoplatnosti zaslané Okresnému úradu L., katastrálny odbor, ktorý na jeho základe dňa 26.01.1999 vymazal záložné právo zapísané na LV č. XXXX a XXXX v prospech právneho predchodcu žalobcu. Spis 28Cb/119/1998 bol založený do archívu. Dňa 04.01.2000 bola do spisu založená žiadosť Krajskej prokuratúry v Nitre o jeho zapožičanie, ktorej prílohami boli kópie podacích hárkov a kópia odvolania voči rozsudku na č.l. 280. Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 26. novembra 2009 č.k. 26Cob/127/2009-428 rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 28Cb/119/1998-280 zmenil tak, že žalobu zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.01.2010. Podľa dôvodov rozhodnutia odvolanie bolo podané včas, keďže rozsudok č.k. 28Cb/119/1998-280 bol právnomu predchodcovi žalovaného doručený dňa 21.12.1998, lehota na podanie odvolania mu začala plynúť dňa 22.12.1998. Podľa knihy odoslanej pošty dňa 05.01.1999 boli podané na prepravu dve listové zásielky adresované Okresnému súdu Nitra pod podacím číslom 033114 a 033115, ktoré adresát prevzal dňa 07.01.1999 pod poradovým číslom 43 a 44. Dospel k záveru, že odvolanie bolo podané včas a nemôže byť na ťarchu účastníka, že na podanom odvolaní nie je podacia pečiatka súdu.

9.3. Na majetok Spoločnosť NITRAFROST, a.s., bol dňa 14.10.1999 vyhlásený konkurz. Investičná a rozvojová banka, a.s. (právny predchodca žalobcu) prihlásila dňa 15.12.1999 ako podmienenú pohľadávku sumu 94 242 814,89 Sk. Ďalej si prihlásila súdne poplatky a preddavok na odmenu predbežného správcu. Pohľadávku správca poprel. Pohľadávka bola pred prieskumným pojednávaním postúpená na Slovenskú konsolidačnú, a.s., zmluvou zo dňa 23.12.1999. O tejto skutočnosti bola dňa 14.05.2001 spísaná JUDr. I. G. notárska zápisnica N 289/2001 Nz 289/2001. Slovenská konsolidačná, a.s., podala žalobu o určenie pravosti pohľadávky, ktoré konanie bolo skončené rozsudkom č.k. 35Cbi/6/01-215 zo dňa 30. marca 2010, právoplatným dňa 06.05.2010. V ňom konkurzný súd určil, že pohľadávka 3 251 989,87 eura (97 969 446,77 eura) je oprávnená so zaradením do IV. triedy. Počas konkurzného konania došlo k ďalšiemu postúpeniu pohľadávky na spoločnosť GENARO INVESTMENT LIMITED, na základe zmluvy o postúpení pohľadávok spísanej vo forme notárskej zápisnice dňa 22.12.2004 N 5203/2004 Nz 94134/2004. Rozvrhové uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14. mája 2010 č.k. 25 - 24 K 87/99-612 nadobudlo právoplatnosť 22.06.2010. Podľa neho bol žalobca uspokojený v sume 28.811,26 eura.

9.4. Žalobca sa dňa 09.07.2010 obrátil na žalovanú so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorú však žalovaná v lehote do 6 mesiacov neuspokojila, preto sa dňa 11.02.2011 podal žalobu na súd.

10. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom účinnom od 07.07.1990 do 30.06.2004 (ďalej len zákon č. 58/1969 Zb.), štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len „štátny orgán“). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli.

11. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

12. Podľa § 2 zákona č. 58/1969 Zb., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím majú tí, ktorí sú účastníkmi konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto konaní.

13. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. Rozhodnutím tohto orgánu je súd rozhodujúci o náhrade škody viazaný.

14. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb., ako výnimku z ustanovenia odseku 1 možno uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vykonateľným bez ohľadu na jeho právoplatnosť, ak toto rozhodnutie bolo na základe opravného prostriedku (§ 3) zrušené alebo zmenené.

15. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom. Ak ide o rozhodnutie vydané v občianskom súdnom konaní, ako aj v konaní pred štátnym notárstvom alebo miestnym ľudovým súdom, je ústredným orgánom

Ministerstvo spravodlivosti tej republiky, na území ktorej má sídlo orgán, ktorý rozhodol v prvom stupni. Ak však ide o rozhodnutie vydané v trestnom konaní proti osobám podliehajúcim vojenskej súdnej právomoci, je týmto orgánom ústredný orgán, ktorý vykonáva správu vojenských súdov. V ostatných prípadoch je týmto orgánom,

- a) ak ide o vec patriacu do pôsobnosti Československej socialistickej republiky, federálny ústredný orgán, do pôsobnosti ktorého patrí odvetvie štátnej správy, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané,
- b) ak ide o vec patriacu do pôsobnosti Českej alebo Slovenskej socialistickej republiky, ústredný orgán republiky, do pôsobnosti ktorého patrí odvetvie štátnej správy, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané, a ak niet takého ústredného orgánu, Ministerstvo spravodlivosti; to platí aj v prípade, keď nezákonné rozhodnutie vydal orgán spoločenskej organizácie (§ 1 ods. 1).

16. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., štát zodpovedá za škodu spôsobenú v rámci plnenia úloh štátnych orgánov a orgánov spoločenskej organizácie uvedených v § 1 ods. 1 nesprávnym úradným postupom tých, ktorí tieto úlohy plnia.

17. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

18. Podľa § 22 ods. 3 zákona č. 58/1969 Zb., ak je potrebné nárok predbežne prerokovať na ústrednom orgáne (§ 9 ods. 1), premlčacia doba odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však po dobu šiestich mesiacov, neplynie.

19. Podľa § 151d ods. 2 Občianskeho zákonníka účinnom od 30.07.1997 do 10.10.1999, ak niekto prevezme zmluvne vec, na ktorej viazne záložné právo, pôsobí záložné právo voči nadobúdateľovi, ak pri uzavretí zmluvy nadobúdateľ o záložnom práve vedel alebo musel vedieť; nadobúdateľ zodpovedá takto do výšky ceny nadobudnutej veci.

20. Podľa § 34 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení účinnom v čase výmazu záložného práva (ďalej katastrálny zákon), práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu, príklepom licitátora na verejnej dražbe, vydržaním, prírastkom a spracovaním, práva k nehnuteľnostiam osvedčené notárom, ako aj práva k nehnuteľnostiam vyplývajúce z nájomných zmlúv, zo zmlúv o prevode správy majetku štátu alebo z iných skutočností svedčiacich o zverení správy majetku obce sa do katastra zapisujú záznamom, a to na základe verejných listín a iných listín.

21. Podľa § 5 ods. 2 katastrálneho zákona, záznam je úkon katastrálneho úradu plniaci evidenčné funkcie, ktoré nemajú vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam.

22. Podľa § 36 ods. 1 katastrálneho zákona, katastrálny úrad posúdi, či je predložená verejná listina alebo iná listina bez chýb v písaní alebo počítaní a bez iných zrejmych nesprávností a či obsahuje náležitosti podľa zákona.

23. Podľa § 36 ods. 2 katastrálneho zákona, ak je verejná listina alebo iná listina spôsobilá na vykonanie záznamu, katastrálny úrad vykoná záznam do katastra.

24. Podľa § 70 ods. 1 katastrálneho zákona, údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak.

25. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok z hľadiska zisteného skutkového stavu, citovaných zákonných ustanovení a odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností, pričom z vykonaného dokazovania vyvodil i správny právny záver. Po zrušení v poradí prvého rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom, ktorý vyslovil záväzný právny názor, podľa ktorého uplatnený nárok nie je premlčaný, sa súd prvej inštancie správne zaoberal tým, či sú splnené podmienky pre vyhovieť žalobe z hľadiska žalobcom uplatneného nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. V prvom rade skúmal, či bola splnená procesnej podmienka konania, ktorou je predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom podľa § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. Konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné, že uplatnený nárok bol

predbežne prerokovaný pred príslušným orgánom (žalovanou), ktorá uplatnený nárok neuznala, preto je žalobca oprávnený domáhať sa priznania náhrady škody na súde. Ďalej skúmal splnenie zákonných predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za spôsobenú škodu. V prípade nároku na náhradu škody uplatňovaného titulom nezákonného rozhodnutia konštatoval, že základným predpokladom jej vzniku je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Keďže rozhodnutie Okresného súdu Nitra zo dňa 20. novembra 1998 č.k. 28Cb/119/98-280 vôbec nenadobudlo právoplatnosť, a bolo zmenené na základe odvolania podaného právnym predchodcom žalobcu, dospel k záveru, že nebola preukázaná existencia nezákonného rozhodnutia tak, ako to predpokladá § 1 a nasl. zákona č. 58/1969 Zb. Ďalej skúmal, či boli splnené predpoklady pre zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktorými sú nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Konštatoval, že postup súdu, ktorý na rozhodnutí, voči ktorému bolo podané odvolanie, vyznačil doložku právoplatnosti, je možné považovať za nesprávny, čím mal preukázané splnenie prvého predpokladu vzniku zodpovednosti za škodu. Čo sa týka vzniku škody na základe zistených skutkových okolností pripustil, že žalobcovi vznikla škoda tým, že nedosiahol uspokojenie svojej pohľadávky voči spoločnosti NITRAFROST, a.s., v plnej výške. Následne sa podrobne zaoberal splnením posledného zákonného predpokladu zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, a to existenciou príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Po vyhodnotení všetkých skutkových okolností v bodoch 56., 57. a 58. napadnutého rozsudku dospel k záveru, že tento posledný predpoklad zodpovednosti za škodu splnený nebol, keďže nebola preukázaná existencia príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Odvolací súd sa s uvedenými závermi v plnom rozsahu stotožnil a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako vecne správny, potvrdil. Rovnako správne bol aj výrok o trovách konania žalovanej, vzhľadom na jej plný úspech v spore, a výrok o trovách konania štátu, vzhľadom na výsledok konania. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie napadnutý rozsudok dostatočnej miere po právnej aj skutkovej stránke odôvodnil, keď uviedol svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a danú vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť dôvodov napadnutého rozsudku ďalej iba poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

26. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva, že zodpovednosť štátu za vznik škody v súvislosti s nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 58/1969 Zb. vzniká splnením predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, ktorými sú: 1. nesprávny úradný postup, 2. vznik škody či nemajetkovej ujmy a 3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, pričom predpoklady zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Preto súd žalobe môže vyhovieť iba, ak sú splnené všetky zákonom stanovené predpoklady vzniku nároku, inak žalobu zamietne. O vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Otázka príčinnej súvislosti je vo svojom základe otázkou skutkovou, ale vymedzenie toho medzi akou ujmou a akou príčinou má byť príčinná súvislosť je právnym posúdením veci. Preto pre vznik zodpovednosti za škodu je dôležité zistiť, v čom spočíva škoda, ktorej náhrada je požadovaná. V danej veci sa žalobca domáhal náhrady škody, ktorá mala spočívať v pohľadávke spolu s príslušenstvom (ktorú nadobudol postúpením) a ktorá nebola dlžníkom uspokojená v plnej výške. Tvrdil, že medzi ujmou, ktorá bola jemu, respektíve jeho právnenému predchodcovi, spôsobená neuspokojením pohľadávky dlžníkom, a nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nitra v konaní sp.zn. 28Cb/119/98 o určenie neplatnosti záložnej zmluvy, bola príčinná súvislosť, ktorá spočívala v tom, že nemohol pristúpiť k výkonu záložného práva a tak uspokojiť svoju pohľadávku. Podľa názoru odvolacieho súdu medzi takto vymedzenou škodou a nesprávnym úradným postupom nie je daná priama príčinná súvislosť. Zo skutočností tvrdených a preukazovaných žalobcom totiž nevyplýva priama (bezprostredná) príčinná súvislosť medzi neuspokojením pohľadávky právneho predchodcu žalobcu dlžníkom a nesprávnym úradným postupom, najmä z nich nevyplýva, že právny predchodca žalobcu uplatnil všetky prostriedky, ktoré mu zmluva a úverové podmienky umožňovali, aby dosiahol uspokojenie svojej pohľadávky ešte pred začatím konania o neplatnosť záložnej zmluvy, ani bezprostredne po jeho skončení. Z uvedených dôvodov nebolo možné prijať záver, že medzi vymedzenou ujmou a nesprávnym úradným postupom je daná príčinná súvislosť, a súd prvej inštancie správne konštatoval, že existencia príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom v konaní preukázaná nebola.

27.1. Odvolací súd v zmysle § 387 ods. 3 CSP sa pri posudzovaní danej veci zaoberal podstatnými námietkami žalobcu v odvolaní.

27.2. Pokiaľ odvolateľ tvrdil, že hodnota jeho neuspokojenej pohľadávky podľa výpisu z bankových kníh IRB, a.s., z 01.02.1999 založenom v súdnom spise (pozn. č.l. 113) bola 2 849 027,68 eura, uvedené tvrdenie odvolací súd nespochybnuje. V tomto smere súd prvej inštancie neprávne ustálil predmet sporu, po čiastočnom späťvzati a zmene žalobného návrhu, keď v záhlaví a v bode 49. napadnutého rozsudku uviedol, že predmetom konania zostala suma 2 790 632,94 eura a nesprávne vyslovil, že nemal škodu presne vyčíslenú. Rozdiel bol spôsobený tým, že sumu, v ktorej bola žaloba vzatá v časti späť (58 394,74 eura), odpočítal od uplatneného nároku po pripustení zmeny žaloby (uznesením na č.l. 181), hoci k späťvzatiu žaloby došlo pred pripustením zmeny žaloby. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že na pojednávaní dňa 09.05.2012 právny zástupca žalobcu predložil doklady preukazujúce výšku pohľadávky (č.l. 113 a č.l. 114) a v súvislosti s tým, vzal žalobu čiastočne späť v sume 58 394,74 eura, čo bol rozdiel medzi žalovanou sumou 232 193 713,53 Sk a súčtom sumy postúpenej pohľadávky 66 900 800,- Sk a sumy neuhradených sankčných úrokov do 01.02.1999 vo výške 18 929 008,98 Sk a od 02.02.199 do 02.02.2011 vo výške 144 604 704,- Sk (spolu 230 434 512,98,- Sk) po prepočítaní na eurá. Až podaním doručeným dňa 04.02.2013 (č.l. 179) zmenil žalobný návrh tak, že žiadal priznať sumu 85 829 808,- Sk po prepočítaní na eura sumu 2 849 027,68 eura, ktorá pozostávala z postúpenej pohľadávky 66 900 800,- Sk (2 220 699,73 eura) a sumy neuhradených sankčných úrokov do 01.02.1999 vo výške 18 929 008,98 Sk (628 327,95 eura), spolu s úrokom z omeškania vo výške 18 % zo sumy 2 220 699,73 eura od 02.02.1999 do zaplatenia, ktorý súd prvej inštancie uznesením na č.l. 181 pripustil. Tvrdenie žalobcu, že keby nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu mohol žalobca resp. jeho právny predchodca pristúpiť k výkonu záložného práva a výťažok z predaja založeného majetku by postačoval na uspokojenie pohľadávky žalobcu resp. jeho právneho predchodcu, odvolací súd rovnako nespochybnuje. Dodáva však, že sa plne stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého výmazom záložného práva z katastra nehnuteľností k zániku záložného práva nedošlo, o ktorej skutočnosti žalobca resp. jeho právny predchodca vedel, keďže podal odvolanie vo veci sp.zn. 28Cb/119/98. Preto mal možnosť domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky výkonom záložného práva prípadne podať žalobu o určenie povinnosti strpieť výkon záložného práva. Navyše mal možnosť domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky výkonom záložného práva už pred začatím konania sp.zn. 28Cb/119/98. Právny predchodca žalobcu však tieto možnosti nevyužil.

27.3. Námietku žalobcu voči záveru súdu prvej inštancie, že neexistuje príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. V tomto smere odvolací súd považuje dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie za vyčerpávajúce. Dodáva len, že pokiaľ odvolateľ tvrdil, že pri nepeňažnom vklade do základného imania sa neuzaviera žiadna zmluva, ktorú Občiansky zákonník v § 151d ods. 2 vyžaduje, s uvedeným tvrdením nie je možné sa stotožniť. Naopak odvolací súd sa plne stotožnil s vyjadrením žalovanej k odvolaniu, v ktorom je podrobne vysvetlené, prečo je vo vzťahu k spoločnosti EISPRO, s.r.o., plne aplikovateľné ustanovenie § 151d ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.01.1992 do 31.12.2002. Aj podľa názoru odvolacieho súdu nepeňažný vklad do základného imania spoločnosti s ručením obmedzeným je záväzok na základe zmluvy, v danej veci spoločenskej zmluvy, a tvrdenie žalobcu v tomto smere nemá žiadnu oporu v právnej úprave ani v právnej teórii. Pokiaľ žalobca tvrdil, že v čase realizácie nepeňažného vkladu do základného imania spoločnosti EISPRO, s.r.o. existoval právoplatný rozsudok Okresného súdu Nitra, že záložné právo neexistuje a súčasne Okresný úrad L., katastrálny odbor záložné právo vymazal, preto nebola splnená podmienka existencie záložného práva, s uvedeným tvrdením sa odvolací súd nestotožnil. Opakovane dodáva, že z obsahu spisu (pripojeného spisu OS L. sp.zn. 28Cb/119/98) jednoznačne vyplýva skutočnosť, podľa ktorej právny predchodca žalobcu podal voči rozsudku odvolanie, preto vedel, respektíve musel vedieť, že rozsudok vo veci sp.zn. 28Cb/119/98 nenadobudol právoplatnosť. Navyše podľa ustanovenia § 70 ods. 1 katastrálneho zákona, údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak. Medzi údaje, ktoré obsahuje kataster, patria aj údaje o právach k nehnuteľnostiam, ku ktorým jednoznačne patrí aj zápis o záložnom práve viazanom na nehnuteľnosti. Pokiaľ však tento údaj v katastri chýba, nebol zapísaný, alebo bol vymazaný, neznamená to, že záložné právo neexistuje, či zaniklo. Obligačný účinok na vznik, zmenu, či zánik práva, vrátane práva k nehnuteľnosti, má totiž právny úkon, ktorý vznik, zmenu alebo zánik práva alebo povinnosti obsahuje. Súdna prax ustálila, že vkladové konanie týkajúce sa nehnuteľnosti podľa katastrálneho zákona má síce za následok nadobudnutie vlastníctva (vecnoprávne účinky), avšak táto skutočnosť nemá vplyv na účinky obligačné vyplývajúce zo zmluvy (obdobne Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp.zn. 2 Cdo 124/2003). Z uvedeného vyplýva, že zápis v katastri nehnuteľností len konštatuje právo, ktoré však vzniká na základe zmluvy, resp. inej listiny, napríklad právoplatného súdneho rozhodnutia. Ak zmluva neexistuje, či rozhodnutie nie je právoplatné, zápis, alebo jeho výmaz sám o sebe nemôže vyvolať záväzkovoprávny (obligačný) účinok na vznik, zmenu, či zánik práva. Pokiaľ

žalobca poukázal na skutočnosť, že spoločnosť NITRAFROST, a.s., žalovala právneho predchodcu žalobcu o neplatnosť úverovej zmluvy a záložných zmlúv, teda mala subjektívny právny názor, že záložné právo neexistuje, a preto považoval za absurdný názor súdu prvej inštancie, podľa ktorého mali osoby konajúce tak za spoločnosť NITRAFROST, a.s., ako aj EISPRO, s.r.o., vedieť, že záložné právo nezaniklo a pôsobí voči spoločnosti EISPRO, s.r.o., odvolací súd ani túto námietku nepovažoval za dôvodnú. Pritom poukazuje na zistenia súdu prvej inštancie o personálnom prepojení spoločnosti NITRAFROST, a.s., a spoločnosti EISPRO, s.r.o., z ktorých vyplýva, že obe spoločnosti, prostredníctvom členov svojich orgánov, museli mať vedomosť o podaniach právneho predchodcu žalobcu (návrh na obnovu konania, návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia, podnet na mimoriadne dovolanie), ktoré výrazne spochybňovali akýkoľvek subjektívny právny názor, že záložné právo neexistuje. S tvrdením žalobcu, podľa ktorého nemal žiadnu zákonnú možnosť a účinný právny prostriedok domáhať sa určenia záložného práva resp. jeho výkonu v období od 20.11.1998 do 26.11.2009, sa odvolací súd nestotožnil. Podľa názoru odvolacieho sa žalobca mohol domáhať uspokojenia z predmetu záložného práva, prípadne podať žalobu o určenie povinnosti strpieť výkon záložného práva, ako správne konštatoval aj súd prvej inštancie. Odvolací súd nespochybňuje tvrdenie žalobcu, podľa ktorého je zodpovednosť štátu objektívna zodpovednosť, pričom zákon vylučuje akékoľvek liberačné dôvody. Dodáva, že aj pri objektívnej zodpovednosti, teda zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie, musia byť splnené zákonné predpoklady, ktorými sú nesprávny úradný postup, vznik škody či nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal na uznesenie NR SR z 30. apríla 2013 sp.zn. 6 C do 103/2011 a uznesenie NR SR z 20. marca 2012 sp.zn. 7 C do 27/2011, ich právne závery na danú vec nedopadajú, keďže sa týkali škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, a na základe zistených skutkových okolností a ich vyhodnotenia ani nie je možné prijať záver, že škodlivý následok by nenastal, ak by k nesprávnemu úradnému postupu nedošlo. Rovnako tak rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 29. apríla 2010 sp.zn. 1Co/46/2009 je v danej veci neaplikovateľný, vzhľadom na záver o nepreukázaní príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nezákonným úradným postupom.

28. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

29. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % z dôvodu, že žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).